

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА
В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ:
ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету
біоресурсів і природокористування України*

**Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни
та глобальних викликів**

**25 травня 2023 року
Київ, Україна**

Організатор конференції:

Національний університет біоресурсів і
природокористування України

Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу: мат. Міжн. наук.-практ. конф., секція 4: Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів (м. Київ, 25 трав. 2023 р.). Київ, 2023. С. 358.

Матеріали конференції подано в авторській редакції.

У збірнику подано результати обговорення актуальних проблем, перспектив і шляхів забезпечення продовольчої та екологічної безпеки в умовах війни, плану відновлення України, сталого розвитку світу в контексті глобальних і регіональних викликів, трансформації суспільства та формування нової парадигми розвитку.

Редакційна колегія:

Ніколаєнко С. М. (відповідальний редактор), Кваша С. М., Кондратюк В. М., Ткачук В. А., Шинкарук В. Д., Барановська О. Д., Баль-Прилипка Л. В., Братішко В. В., Глазунова О. Г., Гриценко І. С., Діброва А. Д., Євсюков Т. О., Каплун В. В., Коломієць Ю. В., Кононенко Р. В., Васишин Р. Д., Мельник В. І., Остапчук А. Д., Отченашко В. В., Рудик Я. М., Ружило З. В., Савицька І. М., Тонха О. Л., Цвіліховський М. І., Яра О. С.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ
ВІДБУДОВИ: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету біоресурсів
і природокористування України*

Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів

Відповідальний за випуск: **Отченашко В. В.**

© НУБіП України, 2023.

УДК 81'=112.2=161.2

ЗБЕРЕЖЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ: ПЕРЕКЛАДАЦЬКИЙ АСПЕКТ

Ващенко К.О., магістрант, **Ольховська Н.С.**, кандидат філологічних наук, доцент, доцент (olh_natali@ukr.net)

*Національний університет біоресурсів і природокористування України,
м. Київ*

Забезпечення продовольчої безпеки є однією з головних пріоритетних задач України, і зрозуміло, що у цьому процесі спеціалізована документація має важливе значення. Проте, переклад таких текстів може виявитися досить складним завданням, яке вимагає не тільки високої професійності перекладача, але й ретельного вивчення специфіки термінології, використовуваної в цих текстах.

Говорячи про проблеми перекладу спеціалізованих текстів з забезпечення продовольчої безпеки нашої Батьківщини, варто зазначити з якими типами текстів може зустрітись перекладач. Це можуть бути:

Нормативні акти та законодавство: документи, які регулюють правові аспекти забезпечення продовольчої безпеки, такі як закони, постанови, накази та розпорядження. Наприклад: Закон України про «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення умов для забезпечення продовольчої безпеки в умовах воєнного стану» [1].

Стандарти та рекомендації: документи, які містять вимоги та рекомендації щодо стандартів якості та безпеки харчових продуктів, наприклад, стандарти ISO, HACCP, GMP тощо. Наприклад: ДСТУ 4161 (Національний стандарт України) [2].

Наукові дослідження та статистична інформація: документи, які містять результати досліджень та аналізів щодо продовольчої безпеки, такі як звіти, дослідження, статистична інформація тощо.

Технічна документація: документи, які містять технічні характеристики та вимоги до харчових продуктів, наприклад, технічні картки, специфікації, рецептури тощо. Наприклад:

Технічні картки на продукти харчування, наприклад, на м'ясні вироби, консерви тощо, специфікації на харчові добавки, рецептури на харчові продукти тощо.

Інструкції та пояснювальні матеріали: документи, які містять інструкції та пояснення щодо використання харчових продуктів, їх зберігання, транспортування та інші важливі аспекти, наприклад, інструкції для споживачів, інструкції для персоналу тощо. Наприклад: інструкції для споживачів на етикетках продуктів харчування.

Говорячи про проблеми перекладу таких текстів, то перекладачу варто звернути увагу на такі аспекти як:

Термінологія: Сфера забезпечення продовольчої безпеки включає багато специфічних термінів, які можуть бути важкими для перекладу. «Аграрні терміни, як мовні знаки, становлять суттєву складову науково-технічних текстів і одну з головних труднощів їх перекладу з огляду на їх неоднозначність, відсутність перекладних відповідників (у випадку термінів-неологізмів)» [3].

Правовий контекст: Багато текстів, пов'язаних з продовольчою безпекою, мають правовий характер, що може ускладнити їх переклад. Правові терміни та вимоги можуть відрізнятися в різних країнах, тому перекладач повинен бути добре ознайомлений з міжнародними стандартами та законодавством, що регулює цю сферу.

Технічні аспекти: Деякі тексти, пов'язані з продовольчою безпекою, можуть містити технічні деталі та вимоги, які потребують спеціалізованого знання. Перекладач повинен бути ознайомлений з технічними термінами та процедурами, що використовуються в цій сфері.

Культурні відмінності: Оскільки продовольча безпека є глобальною проблемою, тексти, пов'язані з цією сферою, можуть містити культурні особливості та відмінності, які потрібно враховувати при перекладі. Наприклад, підходи до зберігання та транспортування харчових продуктів можуть відрізнятися в різних країнах, тому перекладач повинен бути ознайомлений з місцевим.

Забезпечення продовольчої безпеки є важливою пріоритетною задачею для України, а спеціалізована документація має значний вплив на цей процес. Переклад таких текстів може бути складним завданням, яке потребує високої професійності перекладача, а також ретельного вивчення термінології та специфіки різних типів документів, що можуть зустрічатися в процесі забезпечення продовольчої безпеки. До таких типів документів можуть належати нормативні акти та законодавство, стандарти та рекомендації, наукові дослідження та статистична інформація, технічна документація, інструкції та пояснювальні матеріали. Перекладачу варто звернути увагу на такі аспекти, як термінологія, правовий контекст, технічні аспекти та культурні відмінності при перекладі таких текстів.

Перелік посилань

1. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення умов для забезпечення продовольчої безпеки в умовах воєнного стану : Закон України від 24.03.2022 р. № 2145-IX.
2. ДСТУ 4161-2003. Системи управління безпечністю харчових продуктів. Чинний від 2003-07-01. Вид. офіц.
3. Колесник М.Ю., Предко О.С. Особливості перекладу німецьких аграрних термінів українською мовою. Міжнародний філологічний часопис. 2018. № 292. С. 175.